

Részletes tájékoztató az „Olvasás és osztálytársak” kutatáshoz

Kedves Kolléga!

Köszönjük érdeklődését az [MTA–SZTE Olvasás és Motiváció Kutatócsoport](#) és az ELTE Pedagógiai és Pszichológiai Kara közös kutatása iránt! Az alábbiakban részletes tájékoztatást talál a kutatás céljáról, menetéről, valamint a részvétel feltételeiről és előnyeiről.

A kutatásról röviden

A kutatás célja, hogy feltérképezzük 6-7. évfolyamos tanulók olvasási motivációját, szokásait, általános közérzetét, valamint azt, hogy az osztálytársak hogyan befolyásolják e jellemzőket. A vizsgálat során a tanulók az eszocmet.hu felületen egy online kérdőívet töltenek ki. A kérdőív kitöltése körülbelül egy tanórát vesz igénybe. A lebonyolításhoz interneteléréssel rendelkező számítógépek szükségesek.

A kérdések az alábbi témákat érintik:

- osztályon belüli kapcsolatok és társas pozíció,
- olvasási szokások és olvasási motiváció,
- általános közérzet, mentális jóllét,
- otthoni környezet.

A kitöltés közben rövid pihenő tartható, azonban technikailag a folyamat megszakítása nem lehetséges.

Célcsoport és bevonási feltételek

A kutatásban való részvételt elsősorban osztályfőnököknek ajánljuk, de más pedagógus vagy iskolapszichológus is lebonyolíthatja az adatfelvételt, amennyiben egy teljes osztállyal ki tudja tölteni az online kérdőívet.

- Célzott évfolyamok: 6. és 7. évfolyam.
- Kizárás: a hatévfolyamos gimnázium 6. évfolyama jelen kutatásban nem vehet részt.
- Minimum létszám: 15 fő/osztály.
- Intézményenként legfeljebb 2 osztály.

A résztvevő pedagógusok feladatai

A kutatás lebonyolítása néhány rövid, előre tervezhető lépésből áll:

- **Szülők előzetes tájékoztatása és engedélyének írásbeli összegyűjtése:** a kutatás elvégzéséhez szükség van az szülők aktív hozzájárulására, amely azt jelenti, hogy egy, a szülő/gondviselő által aláírt írásos beleegyező nyilatkozat beszerzésére van szükség minden tanuló esetében (a később mellékelte formanyomtatványokat osztályszinten beszkenelve kérnénk elküldeni).
- **Előkészület (kb. 20 perc/osztály):** az online adatfelvétel előtt a pedagógus feltölti az osztálynévsort az eSzocMet rendszerbe (később mellékelte útmutató alapján).
- **Adatfelvételt megelőző online tájékoztató (30 perc),** amelynek keretében bemutatjuk a folyamatot, az **eSzocMet** felület használatát, valamint a szociometriai eredmények értelmezésének lehetőségeit. A jelentkezés elfogadását követően e-mailben küldjük a tájékoztató időpontját és linkjét.
- **Kérdőív kitöltése (kb. 1 tanóra):** a tanulók az iskolai számítógépen vagy laptopon töltik ki az online kérdőívet; a pedagógus segíti a belépést és a folyamat lebonyolítását.
- **Szükség esetén:** a hiányzó tanulókkal a kérdőív későbbi kitöltetésének megszervezése (a kutatás célja az osztály minden tanulójának bevonását szükségessé teszi, amely alól csak a szülői beleegyezés hiánya jelent kivételt).

Technikai feltételek

A kutatás lebonyolításához az alábbi technikai feltételek szükségesek:

- internet-hozzáféréssel rendelkező számítógépek vagy laptopok a tanulók számára (több turnusban is kitölthető a kérdőív, ha a körülmények csak ezt teszik lehetővé),
- hozzáférés az eszocmet.hu online felülethez (böngészőből).

A részvétel előnyei

A részvétel nemcsak szakmailag hasznos, a következő előnyökkel jár:

- eSzocMet szociometriai szoftver gyakorlati használatának elsajátítása: a résztvevők megtanulják, hogyan készíthetnek gyorsan és könnyen szociometriai térképet saját osztályukról, amelyet később bármikor alkalmazhatnak.
- 15 000 Ft értékű Tesco vásárlási utalvány osztályonként a lebonyolító pedagógus számára (az esetleges hiányzókkal való kitöltést követően emailben küldjük).
- Szakmai támogatás: részletes írásos segédlet, online konzultációs lehetőség, folyamatos kapcsolattartás.
- Sorsolás: a kitöltési időszak zárásakor a részt vevő osztályok között 3 darab 50 000 Ft értékű Tesco vásárlási utalványt sorsolunk ki (az adatfelvétel lebonyolítását követően várhatóan márciusban küldjük emailben a kisorsolt osztályok pedagógusainak).
- Tájékoztatás az eredményekről: igény esetén a kutatás eredményeiből születő publikációkról és konferencia-előadásokról rövid összefoglalót küldünk a résztvevőknek.

Adatvédelem és etikai előírásoknak való megfelelés

A kutatás mindenben megfelel az etikai és adatvédelmi előírásoknak.

- A részvétel önkéntes, és a vizsgálatnak nincs semmilyen káros következménye.
- A szociometriai eredmények az adott pedagógus számára névvel együtt elérhetőek, hogy azokat saját pedagógiai munkájában hasznosíthassa.
- A kutatók a beépített adatvédelmi megoldások miatt nem férnek hozzá a tanulók nevéhez; a kitöltések alapján nem azonosítható sem a tanuló, sem a város, sem az iskola, sem az osztály.
- A kutatási eredmények feldolgozása és publikálása anonim módon történik, így egyéni tanulói jellemzőkre nem vonhatók le következtetések.
- Az ELTE PPK Kutásetikai Bizottsága által kiállított etikai engedély száma: 2025/469

Jelentkezés és kapcsolat

Ha szívesen csatlakozna a kutatáshoz, kérjük, jelezze részvételi szándékát az alábbi rövid (kb. 2 perces) online jelentkezési lap kitöltésével:

<https://forms.gle/PXX2JbbNWef4HqKA7>

- Jelentkezési határidő: 2026. január 26.
- A kutatás várható lebonyolítása: 2026. február
- A kutatásba korlátozott számú osztályt tudunk bevonni.
- A jelentkezések elfogadásáról a jelentkezési határidő után, várhatóan 2026. január utolsó napjai tudunk emailben visszajelezni.

További kérdés esetén készséggel állunk rendelkezésére:

Kapcsolattartó: Hoffmann Tamás

E-mail: olvasaskutatas.eszocmet@gmail.com

Üdvözlettel,

Hoffmann Tamás

ELTE Pszichológia Intézet

<https://www.ppk.elte.hu/munkatarsak/hoffmann-tamas>

Dr. habil. Fejes József Balázs

MTA–SZTE Olvasás és Motiváció Kutatócsoport

<https://edu.u-szeged.hu/~fejesj/>